

Nr 50

Av fru Holmqvist och fröken Sandell, om *bosättningslån åt utländsk medborgare.*

Bestämmelserna angående rätten att erhålla statligt bosättningslån har under de tio år som gått sedan förmånen inrättades varit föremål för vissa ändringar. Så sent som år 1965 förbättrades lånevillkoren till ensamstående fäder med minderåriga barn i sin vård. Den utvidgning av kretsen av presumtiva låntagare som har skett medför, liksom i så många andra fall av förbättrade generella hjälpformer, att en utestängd minoritets intressen blir av allt större betydelse med rättvisekrav som inte tidigare uppmärksammas. Rätten till en social förmån sådan som det statliga bosättningslånet även för dem som ej är svenska medborgare har blivit en angelägenhet som vi anser vara nödvändig att beakta.

Den ökade invandringen av utlänningar och deras inordnande i det svenska samhället aktualiserar även frågan om en ändring av reglerna för anvisande av bosättningslån därhän, att denna förmån tillerkännes också dem. Enligt utlänningskommissionens statistik fanns den 1 oktober 1965 155 000 arbetsanmälda utlänningar i Sverige. Ett stort antal av dessa är i de åldrar, då det är realistiskt att räkna med giftermål och bosättning. Även om många ingår äktenskap med svenska medborgare och därigenom blir berättigade till bosättningslån, har man anledning att räkna med kontrahenter, vilka båda är utländska medborgare. Många utav dessa har för avsikt att bli svenska medborgare, men under de sju år som föregår prövningen av denna handling blir de vid äktenskaps ingående genom sjuårsregeln förlustiga rätten till en social förmån, som skulle tillkommit dem, såvida de hunnit bli svenska medborgare eller ingått äktenskap med svensk medborgare. Deras behov av hjälp torde dock i många fall vara större än under ett senare skede, då deras tillvaro stabiliserats. Det bör således vara angeläget att underlätta även deras bosättning, i synnerhet som det överväges särskilda anordningar för att tillförsäkra dem socialförmåner av annat slag för att underlätta deras anpassning här i landet. Utlänningar som kommit för att stanna och genom ingående av äktenskap mera långsiktigt inordnar sig i det svenska samhällslivet bör inte behandlas annorlunda än svenska medborgare i samma situation.

Den prövning som alltid föregår beviljandet av bosättningslån och som föreskrives i 5 § av kungl. kungörelsen om statligt bosättningslån och de möjligheter till uppföljning av låntagares levnadsförhållanden som orts-

ombuden besitter bör, kompletterad med bestämmelser om att den sökande skall ha vistats i Sverige en viss tid — exempelvis två eller tre år — för att kunna komma i åtnjutande av bosättningslånet, vara tillräcklig garanti för att missbruk inte kan väntas bli större bland utlänningar än bland svenskar eller bland utländska medborgare som ingår äktenskap med svenskar.

Med stöd av ovanstående hemställer vi,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t begära att bestämmelserna i 4 § kungörelsen om statliga bosättningslån ändras därhän, att även utländska medborgare, som avser att varaktigt bosätta sig i Sverige, tillerkännes rätten till bosättningslån.

Stockholm den 13 januari 1966

Mary Holmqvist

Viola Sandell
